

Fraude en continuïteit in de controleverklaring - Accountants zetten een stap voorwaarts

De NBA publiceert een consultatiedocument, dat accountants verplicht om in de controleverklaring altijd te rapporteren over fraude en continuïteit.

Anton Dieleman

Vandaag is door de NBA het [consultatiedocument](#) 'Verplichte rapportering over fraude en continuïteit in de controleverklaring' gepubliceerd. Een belangrijk moment voor het accountantsberoep. Fraude en continuïteit zijn thema's die bij het publiek regelmatig discussie opleveren, waarbij response van de accountant wordt verwacht. Begrijpelijk, want bij discontinuïteit of fraude is, vanwege het ingrijpende karakter van deze onderwerpen, de vraag logisch of de accountant hiervoor bij de controle van de jaarrekening voldoende oog heeft gehad. Het consultatiedocument vult de Controlestandaarden om die reden aan met een verplichting om in de controleverklaring altijd over fraude en continuïteit te rapporteren; de internationale standaarden kennen die verplichting (nog) niet. De NBA zet daarom met dit consultatiedocument en de voorgestelde aanvulling van de Controlestandaarden een belangrijke stap vooruit.

De NBA heeft vorig jaar aan de Tweede Kamer [toegezegd](#) dat accountants in hun controleverklaring expliciet gaan toelichten welke werkzaamheden met betrekking tot continuïteit en fraude zijn verricht en wat hierbij eventuele bevindingen waren. Het nu gepubliceerde consultatiedocument is daarvan een gevolg en bevat de hiervoor noodzakelijke aanvullingen in de Controlestandaarden.

Dat fraude en continuïteit actuele en relevante onderwerpen zijn bij de accountantscontrole, blijkt daarnaast ook uit de volgende publicaties (om niet meer te noemen):

Een jaar geleden publiceerde de IAASB een [discussiedocument](#) over dit onderwerp. Belangrijke doelstelling van de IAASB is het toekomstbestendig maken van de accountantscontrole en het verminderen van de verwachtingskloof. En dichter bij huis heeft begin 2020 de Monitoring Commissie Accountancy in haar [rapport](#) aangegeven dat accountants hun rol, die zij in het publieke belang met betrekking tot fraude en continuïteit hebben, ook moeten waarmaken.

Afzonderlijke secties

De voorgestelde aanvulling in Controlestandaard 700 komt er in hoofdlijnen op neer dat afzonderlijke secties voor de controle-aanpak van continuïteit en fraude in de controleverklaring worden opgenomen. Hierin wordt uiteengezet hoe de accountant bij de controle-aanpak inspeelt op risico's op het terrein van fraude en continuïteit en worden de werkzaamheden toegelicht. Als aanvulling kan de accountant ook de uitkomsten van deze werkzaamheden of belangrijke waarnemingen met betrekking tot het onderwerp toelichten. De beide secties worden in alle controleverklaringen (verplicht) opgenomen; ook in situaties waar geen sprake is van ernstige continuïteitsonzekerheid of spraakmakende fraudecasuïstiek.

Idealiter zouden dergelijke secties moeten aansluiten op een toelichting van het bestuur op continuïteit en fraude in de jaarrekening of het bestuursverslag. De regelgeving voorziet hier nog niet in (tenzij sprake is van ernstige continuïteitsonzekerheid of discontinuïteit). Daarom gaat de NBA – parallel aan het traject om in de controleverklaring aan beide onderwerpen aandacht te besteden – stimuleren om de verslaggevingsregels hierop aan te passen. Omdat dergelijke aanpassingen niet op korte termijn gerealiseerd kunnen worden, zet de NBA nu een stap voorwaarts door in de controleverklaring wel aandacht aan beide onderwerpen te besteden.

Pilot

Eveneens parallel aan het consultatietraject zijn de werkgroep Continuïteit en de werkgroep Fraude van de NBA bezig met een pilot, waarbij accountants gevraagd is om in controleverklaringen over 2020 al aandacht te besteden aan beide onderwerpen. De resultaten hiervan worden op dit moment geanalyseerd, zodat later dit jaar de wijziging van de Controlestandaarden verder kan worden ondersteund met voorbeeldteksten en hierover breder kan worden gecommuniceerd; ook juist richting het publiek.

Geconcludeerd kan worden dat sprake is van een combinatie van vaktechnisch mooie en voor het publiek relevante ontwikkelingen. De NBA laat hiermee zien dat voor twee essentiële onderwerpen in de accountantscontrole een belangrijke stap voorwaarts wordt gezet en geeft daarmee invulling aan de ambitie dat het publiek kan rekenen op de accountant.

Gelet op het belang van dit onderwerp is het daarom nuttig dat accountants en andere belanghebbenden kennis nemen van het [consultatiedocument](#). Maar vooral ook hun visie geven als reactie op de voorgestelde wijzigingen. Ik roep alle betrokkenen op hieraan bij te dragen.

Deel dit artikel

Anton Dieleman is voorzitter van het Adviescollege Beroepsreglementering van de NBA en directeur vaktechniek bij Mazars.

GERELATEERD

CONTINUÏTEIT | 23 september 2021

Persoonlijke verantwoordelijkheid, leidraad bij de beoordeling van continuïteit?

Hoogmoed, dom en roekeloos gedrag kan een halt worden toegeroepen, als bestuurders en beleidsmakers persoonlijke consequenties ondervinden van hun handelen. Persoonlijke... →

NIEUWS | 20 september 2021

Leen Paape: 'Beroep moet multidisciplinair worden'

Het accountantsberoep moet veel meer multidisciplinair werken en oppassen om niet overbodig te worden. Dat stelt hoogleraar corporate governance Leen Paape, in een... →

STATISTICAL AUDITING (94) | 17 september 2021

Fraudeonderzoek en steekproeven

Wat kenmerkt een fraudeonderzoek? Hoe moet men zo'n onderzoek, methodologisch gezien, aanpakken? Kortom: wat wil men bewijzen? Dat de desbetreffende organisatie... →

NIEUWS | 16 september 2021

NBA wil kwaliteitsindicatoren gefaseerd invoeren

De NBA pleit ervoor om de nieuwe audit quality indicators (AQI's) gefaseerd in te voeren en daarbij te starten met organisaties van openbaar belang (oob's). Ook... →
